

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/144/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217219065
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Eren
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1217219065.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a členov senátu JUDr. Ľuboša Sádovského a JUDr. Michaely Frimmelovej v právnej veci žalobkyne: T. G., A.. XX. XX. XXXX, W. P. J.. Č.. X/B, W., zastúpená advokátkou: JUDr. Iveta Balalová, Ružová dolina č. 10, Bratislava, proti žalovanému: Univerzitná nemocnica Bratislava, IČO: 31 813 861, Pažitková ul. č. 4, Bratislava, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, Dostojevského rad č. 4, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 09. apríla 2019, č. k. 19C/73/2017 - 135, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému **p r i z n á v a n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Súd prvej inštancie napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť jej náhradu škody na zdraví v sume 5. 000 eur, ktorá jej bola spôsobená zamestnancami Nemocnice sv. Cyrila a Metoda, Antolská 11, Bratislava. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 2 ods. 1, § 4 ods. 3 v znení účinnom do 31. 12. 2017 zákona o zdravotnej starostlivosti (zákon č. 576/2004 Z. z. pozn. odvolacieho súdu), § 415, § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že s poukazom na vykonané dôkazy a právny názor odvolacieho súdu (uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. decembra 2018, č. k. 10Co/105/2018 - 119, pozn. odvolacieho súdu) nemal vykonaným dokazovaním preukázaný ani jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že postup lege artis sa definuje ako správne poskytnutie zdravotnej starostlivosti v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a so súčasným stavom lekárskeho poznania, ak sa bez zbytočného odkladu vykonajú všetky zdravotné výkony potrebné na správne určenie choroby a zabezpečí sa správny preventívny postup alebo správny liečebný postup a ak sa zdravotná starostlivosť poskytuje v súlade so súčasnými dostupnými poznatkami lekárskej vedy a iných biomedicínskych vied, s prihliadnutím na technické, vecné a personálne vybavenie zdravotníckeho zariadenia s tým, že v danom prípade neprichádzalo do úvahy nariadenie znaleckého dokazovanie, nakoľko Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nezistil pochybenie na strane zdravotníckeho zariadenia a ak poškodená nedisponuje lekárskeho posudkom v zmysle § 7 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov, ani iným dôkazom, ktorý by konštatoval zanedbanie poskytnutej zdravotnej starostlivosti, žalobu zamietol. Uviedol, že z lekárskej správy O. E. Y. I. M. Y. O. LF UK a UNB za obdobie od 31. 10. 2015 do 10. 11. 2015 vyplýva, že žalobkyňi bolo poskytnuté poučenie o starostlivosti o F. E. (" P. X R. T., P. E. Y. X R. T., F. E.) a

oftalmologická kontrola jej bola odporučená podľa potreby s tým, že sa mala do troch dní hlásiť u svojho praktického lekára, ktorý mohol prípadne indikovať vyšetrenie u oftalmológa, z odborného vyjadrenia č. 201727 znalkyne MUDr. Edity Svrčekovej zistil, že časový faktor aplikácie viečkového implantátu je diskutabilný, niektoré pracoviská implantujú už niekoľko dní po vzniku obrny n. facialis a následného lagofthalmu, v medziobdobí je nutné chrániť povrch rohovky konzervatívnou terapiou s tým, že u pacientky (žalobkyne, pozn. odvolacieho súdu) došlo k vzniku expozičnej keratopatie v dôsledku lagofthalmu na pravom oku pri paréze n. facialis, ide o dlhodobé poškodenie, ďalej z Protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Č.. XXX/XXXX zistil, že žalobkyňa bola pred operáciou poučená aj o možných komplikáciách a napriek tomu s chirurgickou liečbou súhlasila s tým, že až počas operácie nezhubného nádoru bolo zistené, že preparácia tumoru od tvárového nervu ("n. VII") je náročná, v mieste konvexie tumoru je nerv plošne rozprestrený po veľkom tumore a nedá sa spoľahlivo uvoľniť od nádoru pri zachovanej integrite, preto bolo rozhodnuté o prerušení tohto nervu a následne o vložení štepu, keď je podľa názoru odvolacieho súdu logické (citácia z odôvodnenia napadnutého rozsudku), že táto situácia sa nedala vopred predvídať, k rozhodnutiu muselo dôjsť počas operácie nezhubného nádoru, a išlo o zákrok nevyhnutný s tým, že je zároveň v súlade so zásadou formálnej logiky, že pacienta nie je možné poučiť o všetkých možných komplikáciách, ktoré sa môžu vyskytnúť až pri operácii a vopred ich nie je možné ani predvídať (súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie právnymi dôvodmi zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu) a napokon z prepúšťacej správy kliniky otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku zistil, že žalobkyňa bola hospitalizovaná od 31. 10. 2015 do 10. 11. 2015, pri prepustení jej bolo doporučené hlásiť sa do 3 dní u svojho praktického lekára, pravé oko prelepovať, aplikovať umelé slzy, je objednané závažie hornej mihalnice vpravo, po dodaní pacientku budeme telefonicky kontaktovať (doslovná citácia odôvodnenia napadnutého rozsudku) a z prepúšťacej správy Fyziatricko-rehabilitačného oddelenia UNB Bratislava zistil, že žalobkyňa bola hospitalizovaná od 11. 12. 2015 do 18. 12. 2015, a boli jej vykonané laboratórne a pomocné vyšetrenia, pričom bolo vykonané aj oftalmologické konzílium, očné konziliárne vyšetrenie s nálezom "...ťahavé bolesti pravého oka, lagofthalmus 8 mm vpravo, podľa informácie pacientky je objednaná na implantáciu závažia na horné viečko PO"... , pri prepustení bolo pacientke doporučené do 21. 12. 2015 používať Uniflox 4 x denne do pravého oka, Vidisic gel 4 x denne do pravého oka, obväz pravého oka a kontrola v H. Y. P. T. dňa 08. 01. 2016 o 10.30 hod a telefonicky upresniť ako je objednané „závažie“ na ORL oddelení. Poukázal na skutočnosť, že z Protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Č.. XXX/XXXX zo dňa 27. 02. 2017 zistil, že protokol bol vypracovaný na podnet W. T. G., ktorá žiadala o prešetrenie zdravotnej starostlivosti, ktorá jej bola poskytnutá v Univerzitnej nemocnici Bratislava s tým, že predmetom jej žiadosti bolo objasniť, či doktori nepodcenili symptómy, ktoré mala od januára 2015 a na základe ktorých bolo zistené až v auguste 2015 ochorenie neurinóm tlačiaci na mozgový kmeň, či podnikli všetky potrebné kroky a vyšetrenia v ich právomoci, ktoré mohli urobiť, keď žiadala zároveň prešetriť, či po operácii 28. 10. 2015 jej bola správne doporučená iba rehabilitácia bez možnosti intervencie iných odborných lekárov, nakoľko bezprostredne po operácii 28. 10. 2015 sa zistilo, že sa jej nedoviera pravé viečko oka (otvorené na 8 mm) a z toho dôvodu sa objednáva závažie na horné viečko, pričom v tom čase bol (zrejme bola, pozn. odvolacieho súdu) nesamostatná, nemohla samostatne (zrejme samostatne, pozn. odvolacieho súdu) chodiť, nevedela koordinovať pravú hornú a dolnú končatinu, nedostatočná lézia n. VII I. dx., čo zodpovedá odporúčanej rehabilitácii, avšak vzhľadom na jej aktuálny stav, a to nedovieranie očnému viečku v lekárskej správe chýba akákoľvek informácia o potrebe riešenia oftalmológom (oko nebolo sledované, dostatočne chránené pred nežiaducimi možnými faktormi, aj keď bolo po kvapkami umelými slzami prelepované) a neurológom, keď bez pomoci nevedela vykonávať samoobslužné úkony, navyše do zdravotného záznamu o operačnom výkone lekári neuviedli tento pooperačný problém (prevzatá citácia z napadnutého rozsudku, pozn. odvolacieho súdu). Uviedol, že zo záverov protokolu vyplynulo, že objednávka závažia bola vystavená dňa 18. 11. 2015, do nemocničnej lekárne bolo závažie dodané dňa 11. 12. 2015, o čom žalobkyňu nikto neinformoval napriek tomu, že v prepúšťacej správe sa žalovaný ako poskytovateľ (zrejme poskytovateľ, pozn. odvolacieho súdu) zdravotnej starostlivosti zaviazal pacientku informovať (záznam v dekurze zo dňa 06. 11. 2015 - lekárska vizita o 14.00 hod, odmerané závažie za účelom implantácie do hornej mihalnice - pacientku budeme telefonicky informovať ohľadom dostupnosti závažia), keď dôvodom neoznámenia tejto skutočnosti pacientke je podľa protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou to, že „dohliadaný subjekt k tejto skutočnosti uviedol, že vzhľadom na dodávku v predvianočnom období nenaplánovali operačný výkon hneď, lebo nešlo o urgentný výkon“ a v závere protokolu bolo konštatované, že zdravotná starostlivosť bola zo strany poskytovateľa zdravotnej starostlivosti poskytnutá správne. Výrok, ktorým rozhodol o náhrade trov konania (správne o nároku, pozn. odvolacieho súdu) odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p. a vecne tým, že nakoľko

žalovaný a intervenient si napriek ich plnému úspechu v konaní trovy neuplatnili a v tomto konaní im ani žiadne trovy nevznikli, ich náhradu im nepriznal.

2.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e), f) C. s. p. a navrhla v odvolacom konaní nariadiť znalecké dokazovanie, ktorým bude jednoznačne preukázané, že po operácii mala otvorené oko a žalovaný jej neposkytol zdravotnú starostlivosť, tak ako jej aj neskoro implantoval závažie, čím je vznikla škoda na zdraví a následne žiadala jej žalobe vyhovieť. Uviedla, že odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí uviedol okrem iného, že povinnosťou prvoinštančného súdu bude kvalifikovaným spôsobom zistiť skutkový stav a vzhľadom k tomu, že keď prvýkrát rozhodoval prvostupňový súd (od 01. 07. 2016 ide o súd prvej inštancie, pozn. odvolacieho súdu), tak tento mal za to, že vec je jednoznačne preukázaná, a preto v tomto konaní nežiadala o vypracovanie znaleckého posudku a aj prvostupňový súd rozhodol v jej prospech, pričom po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu založila do súdneho spisu CD relácie Reflex, kde sa hovorilo o poškodení jej oka s tým, že uvedené CD bolo aj na pojednávaní prehrané a v tejto relácii sa vyjadrovala E. D. P. X., ktorá jednoznačne uviedla, že pokiaľ má pacient otvorené oko minimálne 3 dni, tak dochádza u neho k poškodeniu rohovky, pričom sa vyjadrila ako nezávislá odborníčka a uvedené vyjadrenie použila len z dôvodu, že žiadala, aby súd nariadil znalecké dokazovanie. Poukázala na skutočnosť, že znalecké dokazovanie žiadala z dôvodu, že súdny znalec by sa oboznámil s celou jej zdravotnou dokumentáciou a vedel by sa konkrétne a jednoznačne vyjadriť k tomu, či poškodenie rohovky, ktoré vzniklo bolo spôsobené tým, že po operácii nezhubného nádoru mala otvorené oko celé dni (zrejme dni, pozn. odvolacieho súdu), a to bez toho, aby ju vyšetril očný lekár. Nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu, ako aj prvostupňového súdu, ktorý si osvojil jeho názor (od účinnosti Civilného sporového poriadku, t. j. od 01. 07. 2016 ide o súd prvej inštancie, pozn. odvolacieho súdu), že z Protokolu úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Č.. XXX/XXXX vyplýva, že zo strany poskytovateľa zdravotnej starostlivosti jej bola zdravotná starostlivosť poskytnutá správne, nakoľko podala podnet na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, kde žiadala objasniť, či lekári nepodcenili symptómy, ktoré mala od januára 2015 a na základe ktorých bolo zistené až v septembri 2015 ochorenie neurinóm tlačiaci na mozgový kmeň a teda či podnikli všetky potrebné kroky a vyšetrenia ktoré mohli urobiť s tým, že už z podnetu, ktorý poslala na Úrad je jednoznačne preukázané, že Úrad sa zaoberal nezhubným nádorom a nie poškodením jej rohovky. Namietla, že aj z protokolu je jednoznačne preukázané, že pokiaľ sa týka nedovierania očného viečka, tak v lekárskej správe chýba akákoľvek informácia o potrebe riešenia oftalmológom, oko nebolo sledované, dostatočne chránené pred nežiaducimi možnými faktormi aj keď bolo po kvapkami umelými slzami prelepované a neurológom a lekári neuviedli tento pooperačný problém v zdravotnom zázname o operačnom výkone s tým, že pretože Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou uviedol vo svojom protokole, že zdravotná starostlivosť jej bola poskytnutá správne, tak to sa týkalo nezhubného nádoru, ktorý bol operovaný a kde nemala voči záverom Úradu námietky, avšak sa nezaoberal tým, že po operácii jej pravé oko zostalo otvorené, ktoré sa jej ani cez deň, ani cez noc nedovieralo a najmä to, že jej nebola poskytnutá odborná lekárska pomoc napriek tomu, že ležala v nemocnici. Uviedla, že preukázala výučbovým materiálom, ktorý je založený v súdnom spise, že pri operácii, ktorú podstúpila je jedným z možných následkov aj nebezpečenstvo poškodenia rohovky a nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí napísal, že pri operácii prišlo k situácii, ktorá sa nedala predvídať a preto nebolo možné poučiť pacienta o všetkých možných komplikáciách, ktoré sa môžu vyskytnúť pri operácii a vopred ich nie je možné predvídať, nakoľko z dokladu, ktorý bol založený do súdneho spisu jednoznačne vyplýva, že lekári, ako odborníci musia vedieť, aké následky môže priniesť a mať operácia, ktorú podstúpila, a i keď by lekár nemusel o všetkých následkoch informovať pacienta vopred, tak keď prišlo pri operácii k situácii, ktorú lekári nemohli vopred predvídať, tak ako odborníci musia vedieť, že keď táto nepredvídaná situácia pri operácii nastala, tak aké následky to môže mať pre pacienta a poukázala na závery Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý sám uviedol, že v zdravotnom zázname o operačnom výkone chýba akákoľvek informácia o potrebe riešenia oftalmológom, oko nebolo sledované, dostatočne chránené pred nežiaducimi možnými faktormi, aj keď bolo po kvapkami umelými slzami prelepované a neurológom. Poukázala na skutočnosť, že výpisom zo zdravotnej dokumentácie preukázala, že keď bola prvýkrát po operácii hospitalizovaná, tak nedovieranie viečka jej žiadny odborník - oftalmológ nevidel, nevyšetril ju a ani jej neposkytol lekárske ošetrenie s tým, že aj umelé slzy, ktoré jej boli doporučené po niekoľkých dňoch po operácii, izbovým lekárom, jej bola kúpiť kamarátka, pričom nevedela, či jej kúpila správne umelé slzy, lebo aj tie sú rôzne. Uviedla, že preukázala ja (zrejme aj, pozn. odvolacieho súdu)

odborným vyjadrením, že v čase, keď po operácii ležala v nemocnici, tak jej nebolo poskytnuté žiadne vyšetrenie očným lekárom a taktiež jej nebolo doporučené, aby po prepustení išla k očnému lekárovi a neurológovi, pričom v odbornom vyjadrení bolo tiež potvrdené, že i keď si aplikovala umelé slzy, tak u nej vznikla keratopatia, ktorá musela byť riešená dočasnou tarzorafiou a naložením terapeutickú kontaktnej šošovky a poukázala na vyjadrenie P. X., že k poškodeniu rohovky a jej vysychaniu dochádza už minimálne po 3 dňoch, ak je oko otvorené a viečko sa nedoviera. Nesúhlasila s tým, že jediné poškodenie zdravia je vznik malej nubekuly na rohovke, keďže má nielen túto nubekulu na rohovke, ale má aj pretrvávajúci lagofthalmus a expozičnú keratopatiu s tým, že u nej prevláda (zrejme pretrváva, pozn. odvolacieho súdu) lagofthalmus pri maximálnom úsilí na 2 mm a ide o dlhodobé poškodenie, s nutnosťou aplikovať pravidelne substitučnú epitelizačnú liečbu. Uviedla, že až pri druhej hospitalizácii, ktorú absolvovala za účelom intenzívnej rehabilitácie, lebo sa musela učiť chodiť, tak sa jej stupňovali bolesti oka, oko mala začervenalé, opuchnuté a mala tam hnis a napriek tomu, že opätovne ležala v nemocnici, tak zasa ju nevyšetřil žiadny očný lekár a až po 6 dňoch, čo ležala v nemocnici na jej žiadosť bolo očné konzílium, pričom táto skutočnosť je aj zaznamenaná vo výpise zo zdravotnej dokumentácie s tým, že je taktiež jednoznačne preukázané, že od operácie nezhubného nádoru dňa 28. 10. 2015 až do 17. 12. 2015, nebola vyšetřená žiadnym odborníkom - očným lekárom. Poukázala na to, že jej zdravotný stav, pokiaľ sa týka oka, ktoré sa nedovieralo bol zlý a preto aj verila tomu, že keď jej voperujú očné závažie, tak sa jej zdravotný stav zlepší, avšak napriek tomu, že žalovaný objednal závažie do viečka a neustále telefonovala do nemocnice po svojom prepustení, ktoré bolo 18. 12. 2015, nemocnica do správy napísala, že bude pacientku informovať o dodaní závažia, tak nič také sa nestalo a až v januári 2016 urgovala očné závažie u prednostu žalovaného a až potom jej bolo povedané, že závažie majú dodané a operovali ju až 26. 01. 2016. Poukázala na skutočnosť, že prvostupňový súd (od 01. 07. 2016 ide o súd prvej inštancie, pozn. odvolacieho súdu), ako aj odvolací súd mali za to, že nebola urgentný prípad, a preto žalovaný nepochybil, keď jej aplikoval závažie až 26. 01. 2016, pričom sa odvolal na odborné vyjadrenie P. X., ktorá uviedla, že časový faktor viečkového implantátu je diskutabilný, lebo niektoré pracoviská implantujú už niekoľko dní po vzniku obrny n. faciális a následného lagofthalmu a iné pracoviská čakajú 6 mesiacov na spontánnu úpravu funkcie ochrnutého zvierača mihalnice, pričom je ale jednoznačne v medziobdobí nutné chrániť povrch rohovky konzervatívnou terapiou, avšak P. X. mala k dispozícii iba lekárske správy, ktoré mala ona, osobne ju nevyšetřila, nepreštudovala si všetky jej zdravotné záznamy, lebo tieto žalovaný poskytne iba súdny znalecovi, a preto aj trvala na tom, aby bolo nariadené znalecké dokazovanie súdom a aby sa súdny znalec oboznámil s celou zdravotnou dokumentáciou, ako aj ju vyšetřil, keďže by vedel potom jednoznačne uviesť, či skutočnosť, že mala otvorené oko neustále a nebola vyšetřená očným lekárom od operácie, až do 17. 12. 2015, mohlo spôsobiť poškodenie rohovky a zároveň by sa súdny znalec vedel jednoznačne vyjadriť k tomu, či jej zdravotný stav bol taký, že jej malo byť implantované závažie hneď po dodaní a nie až o mesiac. Uviedla, že odvolací súd konštatoval, že na objektívne posúdenie zdravotného stavu je potrebný súdnoznalecký posudok, prinajmenšom Odborné vyjadrenie, pričom prvostupňový súd (od 01. 07. 2016 ide o súd prvej inštancie, pozn. odvolacieho súdu) aj bez znaleckého posudku v prvom rozhodnutí uznal jej opodstatnené nároky, avšak krajský súd konštatoval, že je ich potrebné odôvodniť a preukázať súdnoznaleckým posudkom, pričom v celom konaní preukázala, že sa liečila v zmysle pokynov lekárov a z toho dôvodu aj trvala na vypracovaní znaleckého posudku. Žalobkyňa vo svojom odvolaní ďalej uviedla, že je presvedčená, že dokladmi bolo v konaní jednoznačne preukázané, že po operácii nezhubného nádoru jej nedovieralo viečko, čím jej vzniklo poškodenie rohovky a až do 17. 12. 2015 ju nevyšetřil žiadny očný lekár, čím sa jej zdravotný stav, pokiaľ sa týka poškodenia oka jednoznačne zhoršil a trvala na tom, aby bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie, lebo jej nebolo umožnené jednoznačne preukázať svoje tvrdenia aj znaleckým dokazovaním a pokiaľ bolo prvé prvostupňové rozhodnutie zrušené odvolacím súdom, keď prvostupňový súd nepovažoval za potrebné vykonať znalecké dokazovanie, lebo mal za to, že poškodenie jej zdravia bolo nekonaním a nečinnosťou žalovaného, keď jej neposkytol odborné vyšetrenie očným lekárom preukázané, tak mal vyhovieť jej žiadosti o nariadenie znaleckého dokazovania. Uviedla, že si nedávala zatiaľ vypracovať lekársky posudok o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, lebo chcela, aby najskôr súd rozhodol o základe žaloby s tým, že je od operácie na invalidnom dôchodku a aj z dôvodu finančných prostriedkov nežiadala zatiaľ o vypracovanie takéhoto lekárskeho posudku, pričom ak bude nariadené znalecké dokazovanie na určenie vzniku škody na jej zdraví nečinnosťou žalovaného, tak si dá okamžite vypracovať aj lekársky posudok o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť z dôvodu jeho vecnej správnosti, nakoľko súd prvej inštancie rozhodol správne, že jej nárok je nedôvodný, keďže neuniesla dôkazné bremeno a nepodarilo sa jej preukázať tvrdenie, že jeho konanie bolo non lege artis a v príčinnej súvislosti so škodou, na ktorú poukazuje. Uviedol, že nakoľko sa žalobkyni nepodarilo preukázať existenciu obligatórnych znakov zodpovednosti za škodu, nemôže byť v konaní úspešná, pričom súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z dokazovania, ktoré bolo vykonané riadne rešpektujúc všetky procesné zásady konania.

4.

Žalobkyňa, ktorej bolo doručené vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu, resp. jej právnej zástupkyne dňa 29. 10. 2019, sa k nemu nevyjadřila.

5.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania podľa ust. § 379 a ust. § 380 ods. 1 C. s. p., túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 385 ods. 1 C. s. p.) a rozsudok verejne vyhlásil dňa 30. januára 2020 podľa ust. § 378 ods. 1 v spojení s ust. § 219 ods. 3 C. s. p., viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (ust. § 383 C. s. p.), pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom.

6.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pretože je vecne správny, nakoľko súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj primerane odôvodnil (§ 220 ods. 2 C. s. p.).

7.

Podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, účinný od 01. 07. 2016), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, ak je vo výroku vecne správne.

8.

Z dikcie citovaného ust. § 387 ods. 1 C. s. p. vyplýva, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Obsah rozhodnutia vo veci samej vyjadřuje súd vo výroku rozhodnutia, ktorý je prejavom konečného úsudku konajúceho súdu o prejednávanej veci. Vecná správnosť ako zákonný predpoklad na vydanie potvrdzujúceho verdiktu sa vyžaduje iba v prípade výroku preskúmaného rozhodnutia. Vecná nesprávnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie teda nebráni tomu, aby odvolací súd v konečnom dôsledku rozhodnutie (ako vecne správne) potvrdil. K záveru o vecnej správnosti výroku môže odvolací súd dospieť aj z odlišných dôvodov, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu môže byť (okrem iného) založené na odlišnom právnom posúdení, z akého vychádzal súd prvej inštancie, pritom je však potrebné mať na zreteli ust. § 382 C. s. p., ktoré vyžaduje, aby odvolací súd vyzval strany k možnému použitiu všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a ktoré je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, ak má odvolací súd za to, že sa na prejednávanú vec takéto ustanovenie vzťahuje, čím sa má zabrániť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí.

9.

V prejednávanej veci dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo svojich výrokoch vecne správny, avšak z čiastočne odlišných dôvodov, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie.

10.

V posudzovanej veci ide o v poradí druhý prvoinštančný rozsudok, keď medzitýmny rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 22. mája 2018, č. k. 19C/73/2017 - 78, ktorým súd prvej inštancie určil, že nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 5. 000 eur titulom náhrady škody na zdraví, ktorá jej bola spôsobená zamestnancami žalovaného zanedbaním zdravotnej starostlivosti je daný, zrušil Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 20. decembra 2018, č. k. 10Co/105/2018 - 119.

11.

Nosným dôvodom (ratio decidendi) zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu bola skutočnosť, že súd prvej inštancie, ktorý medzitýmny rozsudkom vyhovel žalobe žalobkyne o základe uplatneného procesného nároku napriek tomu, že nemal vykonaným dokazovaním preukázaný ani jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, rozhodol absolútne arbitrárne.

12.

Odvolací súd už vo svojom zrušujúcom uznesení (uznesenie zo dňa 20. decembra 2018, č. k. 10Co/105/2018 - 119) poukázal na skutočnosť, že z obsahu žaloby žalobkyne, ktorú na súd prvej inštancie podala dňa 14. 11. 2017, t. j. už za účinnosti Civilného sporového poriadku, vyplýva, že sa domáhala vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým súd určí, že jej nárok na náhradu škody na zdraví voči žalovanému je daný a konečným rozsudkom žiadala uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 5. 000 eur na tom skutkovom základe, že v dôsledku operácie dňa 28. 10. 2015, ktorou jej bol odstránený nezhubný nádor sluchového nervu, začala mať problémy s pravým okom, ktoré sa jej nedalo zatvoriť a mala ho stále otvorené, pričom dňa 17. 12. 2015 bolo zvolané očné konzílium, a až na jej urgencie jej bolo oznámené, že dňa 26. 01. 2016 bude mať implantované zlaté závažie, avšak nakoľko závažie bolo do nemocnice dodané na jej meno už dňa 11. 12. 2015 a operácia bola vykonaná až dňa 26. 01. 2016, porušil žalovaný svoju právnu povinnosť tým, že jej zdravotný stav neposúdil ako urgentný, t. j. neposlal ju včas k očnému lekárovi a včas jej neaplikoval závažie na horné viečko, čím jej na zdraví (na oku) vznikla škoda, ktorú žiadala zaplatiť ako jednorazové vyrovnanie.

13.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že každé súdne konanie sa začína doručením žaloby súdu (v posudzovanej veci dňa 14. 11. 2017), ku ktorej žalobkyňa pripojila dôkazy: Lekársku správu Kliniky otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku LF UK a UNB, Nemocnice sv. CaM a SZU, Antolská 11, Bratislava o hospitalizácii žalobkyne od 26. 01. 2016 do 27. 01. 2016, Lekársku správu - nález zo dňa 18. 01. 2016, A. P. S., Lekársku správu Kliniky otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku LF UK a UNB, Nemocnice sv. Cyrila a Metoda a SZU, Antolská 11, Bratislava o hospitalizácii žalobkyne od 31. 10. 2015 do 10. 11. 2015, vyšetrenie: oftalmologické konzílium zo dňa 17. 12. 2015, správu Fyziatricko-rehabilitačného oddelenia UNB, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda zo dňa 18. 12. 2015, preukaz žalobkyne, že je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, Rozhodnutie Pedagogickej a sociálnej akadémie zo dňa 15. 01. 2016, číslo 15/16, ktorým bolo žalobkyňi povolené prerušenie štúdia, a napokon Odborné vyjadrenie č. 201727 k posúdeniu očného nálezu po operácii neurinómu, potom nasleduje úvodná komunikácia medzi stranami sporu tým, že súd doručí žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk a vyzve ho, aby sa do určitej lehoty k žalobe písomne vyjadril (žaloba bola žalovanému doručená dňa 27. 12. 2017, k žalobe sa vyjadril podaním zo dňa 15. 01. 2018 tak, že ju v celom rozsahu neuznal a predložil dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, Protokol Č.. XXX/XXXX o vykonanom dohľade na diaľku zo dňa 03. 03. 2017), ktoré bolo právnej zástupkyňi žalobkyne doručené dňa 19. 02. 2018 na vyjadrenie, ktorá sa k nemu vyjadrila podaním zo dňa 15. 03. 2018, ku ktorému opätovne predložila Lekársku správu Kliniky otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku LF UK a UNB, Nemocnice sv. CaM a SZU, Antolská 11, Bratislava o hospitalizácii žalobkyne od 31. 10. 2015 do 10. 11. 2015, výpis zo zdravotnej poisťovne, bez identifikácie fyzickej osoby, ktorej sa výpis týka, neopatrený úradnou pečiatkou a napokon doklad z odbornej literatúry, t. j. v tomto vyjadrení mala žalobkyňa možnosť doplniť svoju žalobu o nové skutočnosti, nakoľko už v tomto momente sa prejavuje zásada koncentrácie konania, keďže ak žalobca v replike neuvedie všetky svoje tvrdenia a dôkazy, na neskôr predložené skutočnosti

a dôkazy už súd nemusí prihliadnuť, o čom bola žalobkyňa poučená, avšak v tomto štádiu konania znalecký posudok žalobkyňa nepredložila.

14.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný sa v druhom kole v rámci svojej obrany k replike žalobkyne vyjadril (podanie zo dňa 17. 04. 2018), a súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 24. apríla 2018 rozhodol medzitýmnym rozsudkom, ktorý zrušil odvolací súd uznesením zo dňa 20. decembra 2018, č. k. 10Co/105/2018 - 119, pričom v ďalšom konaní už žalobkyňa žiadala znalecké dokazovanie nariadiť, avšak súd prvej inštancie tento návrh na pojednávaní dňa 09. 04. 2019 zamietol a v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že nariadenie znaleckého dokazovania do úvahy neprichádzalo, nakoľko Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou pochybenie zdravotníckeho zariadenia nezistil a žalobu zamietol, nakoľko žalobkyňa nepredložila v konaní žiadny dôkaz, ktorý by zanedbanie zdravotnej starostlivosti konštatoval.

15.

Čl. 8 a 9 C. s. p. sú vyjadrením princípu kontradiktórnosti sporového konania a prejednávacieho princípu (zásady formálnej pravdy). Rovnako princípy súvisia s rovnosťou zbraní a princípom dispozičným. Priorizuje sa procesná aktivita sporných strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. Každá procesná strana má právo oboznámiť sa a reagovať na tvrdenia a dôkazné návrhy protistrany.

16.

Znenie článku 17 C. s. p. je deklaráciou princípu hospodárnosti konania, ktorá má byť jedným z najzákladnejších pravidiel výkladu ustanovení tohto zákona, ako aj iných procesných predpisov. Princíp je ekvivalentom či koncepčným doplnením práva na súdnu a inú právnu ochranu, ktorá musí byť nielen zákonná, ale i efektívna, t. j. účinná a rýchla. To znamená, že v článku 17 je normatívne vyjadrený jeden z kľúčových ústavnoprávnych princípov riadneho fungovania justície, a tým je princíp hospodárenia konania alebo procesnej ekonómie, pričom sa netýka len určitej izolovanej fázy konania, ako napríklad princíp ústnosti, ale má doslova „prežarovať“ celým konaním od jeho začatia po právoplatné skončenie veci, a na to, aby súd mohol objektívne dodržať princíp procesnej ekonómie a konať v súlade s ním, stanovuje Civilný sporový poriadok množstvo inštitútov, v rámci ktorých môže súd efektívne smerovať konanie k rýchlemu spravodlivému rozhodnutiu vo veci samej, napr. princíp sudcovskej koncentrácie (článok 10 ods. 3), v zmysle ktorej majú strany povinnosť uplatniť prostriedky procesnej obrany a útoku včas, pričom pod týmto pojmom zákon rozumie ich uplatnenie pri prvom možnom úkone, nakoľko ak strana tieto prostriedky neuplatní včas, súd na ne nemusí v konaní prihliadnuť, hlavne za predpokladu, ak by ich predloženie vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, či iných úkonov súdu.

17.

Z uvedeného výkladu preto jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa, ktorá je od začiatku konania právne zastúpená, bola povinná spolu s podanou žalobou označiť listinné dôkazy na preukázanie tvrdenia, že žalovaný neposúdením jej zdravotného stavu ako urgentného jej spôsobil škodu na zdraví, a keďže svoj nárok právne v žalobe vymedzila ako nárok na jednorazové vyrovnanie podľa § 447b Občianskeho zákonníka, ktoré je však osobitné peňažné plnenie, ktoré poškodenému patrí vtedy, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti nepresahujúci 40 %, ale má pokles pracovnej schopnosti najmenej 10 %, pričom musí ísť o taký pokles pracovnej schopnosti, ktorý poškodeného neopravňuje poberať úrazovú rentu, nakoľko jednorazovým zaplatením sumy tohto nároku sa vyčerpá právo poškodeného na náhradu škody na zdraví, bola povinná preukázať, že k poškodeniu jej zdravia došlo v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

18.

V posudzovanom spore však žalobkyňa netvrdila, že k poškodeniu jej zdravia došlo pri pracovnom úraze alebo ako následok choroby z povolania, a preto je nesporné, že nárok na jednorazové vyrovnanie jej vzniknúť nemohol, odhliadnuc od toho, že v žalobe ani výšku nároku v sume 5. 000 eur

neodôvodnila, napriek dikcii ust. § 447b Občianskeho zákonníka, z ktorej jednoznačne spôsob určenia sumy jednorazového vyrovnania vyplýva.

19.

K návrhu žalobkyne v podanom odvolaní, nariadiť v odvolacom konaní znalecké dokazovanie, ktorým bude jednoznačne preukázané, že po operácii mala otvorené oko a žalovaný jej neposkytol zdravotnú starostlivosť, tak ako jej aj neskoro implantoval závažie, čím je vznikla škoda na zdraví odvolací súd uvádza, že v súlade s ust. § 207 C. s. p. bolo povinnosťou žalobkyne navrhnuť znalecké dokazovanie už v prvoinštančnom konaní, pričom jej argumentácia, že žiadala rozhodnúť najprv o základe žaloby a až po vypracovaní znaleckého posudku si chcela dať vypracovať posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia je v priamom rozpore s koncentráciou konania a najmä povinnosťou strany sporu predložiť včas všetky prostriedky procesného útoku, t. j. pri prvom možnom úkone, čím žalobkyňa jednoznačne koncentráciu konania podcenila a sama sa o svoje práva pripravila, keďže nedôvodne nevyužila prostriedky procesného útoku (napr. návrh na vykonanie dôkazov, t. j. návrh na nariadenie znaleckého dokazovania) včas, napriek tomu, že obrana žalovaného v konaní jej známa bola.

20.

Je nutné zároveň uviesť, že žalobkyňa svoj nárok v konaní uplatnila ako jednorazové vyrovnanie za škodu spôsobenú na jej zdraví, nakoľko však jej nárok pod zákonné ustanovenie § 447b Občianskeho zákonníka subsumovať možné nie je, bolo možné ho právne posúdiť ako nárok na náhradu škody na zdraví, avšak v takom prípade bolo povinnosťou žalobkyne už spolu so žalobou predložiť minimálne posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, a to najmä z dôvodu, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou v Protokole č. XXX/XXXX o vykonanom dohľade na diaľku, č. spisu 23/2017/102, PO 1207/2016, č. záznamu XXXXX/XXXX N. dňa 27. 02. 2017 nekonštatoval žiadne nedostatky žalovaného, naopak tento orgán v ňom uviedol, že zdravotná starostlivosť bola žalobkyňi poskytnutá správne (lege artis) a počas jej poskytovania nedošlo k pochybeniu zo strany lekára, pričom ani z lekárskej správy z oftalmologického konzília zo dňa 17. 12. 2015 nevyplýva potreba urgentného zákroku, keď žalobkyňi bola odporučená liečba („ X R. T., Q. L. X R. T., E. E.) a kontrola v rohovkovej ambulancii P. P. T. dňa 08. 01. 2016, a preto zároveň neobstojí argumentácia žalobkyne, že nakoľko žiadala podanou žalobou rozhodnúť najprv medzitýmnym rozsudkom, nedávala si zatiaľ vypracovať lekársky posudok o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, lebo chcela, aby najskôr súd rozhodol o základe, keďže žalobkyňa absolútne zanedbala v konaní svoje procesné povinnosti, ale najmä jej uniklo, že v tomto type rozsudku musí byť posúdený celý základ uplatneného procesného nároku, t. j. musia byť vyriešené všetky právne otázky, nielen niektoré alebo dokonca len jedna z nich, pričom otázka zanedbania zdravotnej starostlivosti, resp. žalobkyňou tvrdenej nečinnosti žalovaného je otázkou odbornou, a preto je domnienka žalobkyne o dostatku času na navrhovanie, resp. predkladanie dôkazných prostriedkov civilnom sporovom konaní, absolútne mylná.

21.

Z dikcie ust. § 420 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že subjekt môže byť zodpovedný za škodu len za predpokladu, že určitá skutočnosť, s ktorou je podľa Občianskeho zákonníka spojená zodpovednosť za škodu, t. j. protiprávny úkon alebo zákonom kvalifikovaná zvláštna udalosť, škodu skutočne spôsobila. Príčinná súvislosť znamená, že medzi protiprávnym úkonom na strane jednej a škodou na strane druhej existoval vzťah príčiny a následku. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nepostačuje, ak tento vzťah je iba sprostredkovaný, t. j. ak následok škody už vzniknutej vyvolá ďalšiu škodu, ku ktorej však protiprávny úkon škodcu vôbec nesmeroval. Zákon totiž existenciu príčinnej súvislosti vyžaduje práve a len medzi protiprávnym úkonom a v súvislosti s ním vzniknutou škodou, a nie medzi udalosťou, ktorá je už následkom porušenia právnej povinnosti a ďalšou škodou.

22.

Pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Zákon priznáva aj právo na náhradu straty na zárobku, ktorá sa uhrádza formou peňažného dôchodku.

23.

V posudzovanej veci bolo teda povinnosťou žalobkyne v konaní preukázať kumulatívne splnenie zákonných podmienok zodpovednosti žalovaného za škodu, t. j. príčinnú súvislosť medzi kvalifikovanou škodnou udalosťou a vznikom škody, pričom žalobkyňa v žalobe tvrdila, že jej nárok na náhradu škody vznikol porušením právnej povinnosti žalovaného tým, jej zdravotný stav neposúdil ako urgentný, pokiaľ sa týka otvoreného oka po úspešnej operácii nezhubného nádoru, avšak v konaní nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by akékoľvek pochybenie v rýchlosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti žalovaným žalobkyňi preukazoval, keď pochybenie, resp. zanedbanie zdravotnej starostlivosti alebo neposkytnutie urgentnej zdravotnej starostlivosti nekonštatuje ani Odborné vyjadrenie Č.. XXXXXX P.. B. X., predložené žalobkyňou, ktorá jednoznačne skonštatovala, že sa nedá jednoznačne určiť, v akom časovom horizonte má byť zrealizovaná aplikácia viečkového implantátu a zároveň, že žalobkyňa bola informovaná o ďalšom postupe a liečbe po vzniku lagoftalmu na 8 mm (otvorené oko deň a noc).

24.

Odvolačný súd zo všetkých uvedených dôvodov dospel k záveru, že súd prvej inštancie, ktorý napadnutým rozsudkom žalobu žalobkyne zamietol z dôvodu, že nepreukázala splnenie ani jednej podmienky pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu rozhodol vecne správne, a preto prvoinštančný rozsudok podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. potvrdil.

25.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 2 C. s. p. tak, že žalovanému úspešnému v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).